

Remissvar till Funktionsstödsförvaltningens *Funktionsprogram*, Malmö stad

Autism- och Aspergerföreningen Skåne bevakar de myndigheter som på olika sätt verkar kring LSS i Skåne. Vi framför vår ståndpunkt i de fall där vi anser det befogat. Malmö stad har hittills haft gott anseende på området, men vi har ändå haft anledning att kritisera olika verksamheter. Som förening representerad i Funktionsstödsförvaltningens brukarråd vill vi yttra oss gällande förvaltningens Funktionsprogram. Våra synpunkter besvarar de frågeställningar som Malmö stads Funktionsstödsnämnd har aktualiserat och redogörs för nedan.

I planerandet av framtida LSS-bostäder är det viktigt för oss att lyfta fram de begränsningar som funktionsnedsättningar inom autismspektrum medför i hemmiljön. Vi vet t.ex. att förmågan till social interaktion kan vara begränsad. Ljudisolerande väggar är därför viktigt, likaså tillgången till utrymme där boende kan dra sig tillbaka för återhämtning efter social gemenskap. Många är extremt ljud- och ljuskänsliga; har svårt att tåla lukter, och har liknande sensoriska problem. Sådant måste beaktas ända ner på detaljnivå när byggnationsprojekt står inför teknik- och materialval.

LSS-bostäder bör vara byggda på ett sådant vis att lägenheternas ingångar är fristående de gemensamma utrymmena. Att boende måste ta sig genom gemensamma korridorer för att komma till och från sitt hem bör därmed undvikas i framtidens LSS-bostad. Det är också viktigt att känslan av vårdboende undermineras. Att LSS-bostäderna inte består av fler än en våning är ett av flera exempel på lösning avseende detta.

Det remitterade programmet stämmer väl överens med LSS och dess intentioner, även om den kommunala praktiken (även i Malmö) inte alltid gör det. Vi vill ge beröm när vi finner det befogat, och dokumentet får i våra ögon väl godkänt. Som vanligt vill vi att de särskilda behov som personer med funktionsnedsättning inom autismspektrum har, tydligt beaktas i dokument av detta slag. Dessa behov medför oftast inte merkostnader.

Lägenhetsantalet i gruppboende är en aspekt som vi vill ska omfattas i Funktionsprogrammet. Antalet lägenheter måste inte alltid röra sig om sex respektive tolv. Vi menar att mindre grupper kan göra verksamheten bättre. Satellitlägenheter är en bra och viktig företeelse som passar många, men de som bor där behöver till en början mycket stöd för att bygga relationer. Att välja boende måste få ta tid och leda till ett informerat beslutande. Så långt det går ska därför hänsyn tas till grupsammansättningen – till vilka som förmodas kunna trivas bra med (eller åtminstone tåla) sina grannar.

Funktionsprogrammets detaljerade resonemang om olika ute- och inomhusmiljöer visar vad hela personkretsen behöver, framförallt då det utslutande tas hänsyn till ljudmiljön. Nybyggnadsprojekt måste ta hänsyn till t.ex. grannar och kollektivtrafik, och till allt annat som rör utemiljön. Vad det gäller inomhusmiljön så anser vi att alla trösklar – även de som tillhör våtutrymmen, ska vara avfasade med hänsyn till de i rullstol eller med rollator. Att kunna anpassa belysningen är också avgörande.

Vi ser det positivt att det finns gemensamma matlagningsmöjligheter. Samtidigt som möjligheten till egen matlagning i grunden är positivt, så kan det för många med autism innebära stresspåslag. Finns inte något individuellt behov av eget kök så bör möjligheten finnas att dessa avlägsnas från lägenheten. Lägenheter bör likna varandra inom gruppen, men i detta ska det finnas möjlighet till att ändra detaljer och till att individanpassa ytterligare.

Vid behov ska det gemensamma köket utrustas med höj- och sänkbara arbets- och diskbänkar, samt utdragbara skivor för avlastning. Diskmaskin utsluter inte liten diskhylla och en stång med krokar att hänga redskap på. Knivmagnet ger överblick och skonar verktyg som inte ska ligga i lådor. Likaså ska det finnas plats för förtydligande anslagstavla. Viktigt i sammanhanget är att även de boende blir hörda vid fall av ändrade regler i boendet. Förändringar i de gemensamma utrymmena ska därav inte ske genom att enbart personalen anvisas.

Att LSS-boendena byggs väl förberedda för datorstöd och nätuppkoppling menar vi ligger rätt i tiden. Vi anser därför att resonemanget om IT-teknik och anslutning till nätverk som håller nere kostnaderna är välbetänkt. Fiber som standardiserad sakfråga bör ingående prövas vid alla projekt där LSS inbegrips, vid nya som gamla. Personalen bör få hjälp att hjälpa de boende i mobil-, dator och radio/TV-frågor. Att Malmö stad planerar för nybyggnadsprojekt som stöder välfärdsteknologin och som förenklar kommunikationen mellan boende och personal ser vi som mycket positivt.